

Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof

Ann Claeys, preventieadviseur
Mensura
Pagina: 1 van 7
Datum opmaak: August 2014
Bijgewerkt : Sept. 2017
Versie: 002

Risicograad	5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisico
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's	Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen						Graad

Algemeen

Deze risicoanalyse is opgesteld in het kader van de wetgeving met betrekking tot stagiairs.

- Welzijnswet 04/08/1996 (B.S. 18/09/1996)
- KB 03/05/99 betreffende de bescherming van de jongeren op het werk (B.S. 03/06/99)
- KB 28/05/03 betreffende het gezondheidstoezicht op de werknemers (B.S. 16/06/03)
- KB 21/09/04 betreffende de bescherming van stagiairs (B.S. 04/10/04) – gewijzigd door KB 30/09/05 (BS 13/10/05) – KB 02/06/06 (BS 17/07/06)

De risicoanalyse is echter zo opgesteld dat deze eveneens van toepassing is op iedere werknemer die gelijkaardige activiteiten verricht.

De risicograad is de inschatting c.q. kwantificering van het beschouwde risico. Hierbij werden de volgende 2 parameters ingeschat:

1. De kans dat het gevaar zich manifesteert
2. De omvang van de schade in voorkomend geval

Dit betekent dat ernstige schade ook kan voorkomen bij lage risicograden !

Er wordt gewerkt in het team van verzorging en verpleging, onder leiding van de hoofdverpleegkundigen.

Dit omvat het creëren van een zo comfortabel en aangenaam mogelijk verblijf voor de bejaarden, door optimale en deskundige hulp en verzorging.

Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's	Risico	Voorgestelde preventiemaatregelen	Graad
-----	----------------------	----------	--------	-----------------------------------	-------

A) Uitrusting en inrichting van de arbeidsplaats en de werkpost

1.	Algemeen 	Risico van vallen, struikelen, uitglijden,... over hindernissen, natte vloeren, gemorste etensresten, elektrische kabels van bedden,...	2	▪ Dragen van aangepast schoeisel, die gesloten zijn aan hiel, tenen en voetwreef. De schoenen zijn voorzien van een antislipzool. ▪ Verbod op dragen van instekers, slippers en sandalen – opnemen in onthaalbrochure ▪ Periodiek opruimen van materialen, orde en netheid, gangen en doorgangen zijn vrij, ... ▪ Etensresten op de grond : onmiddellijk opvegen. ▪ Periodieke veiligheidsrondgang organiseren en knelpunten naar voor brengen. ▪ <i>Nieuwe medewerker : introductie brochure bespreken door afdelingsverantwoordelijke. Indien onbekend aan de organisatie : voorzien van inwerkdagen onder leiding van vaste medewerker.</i> ▪ <i>Stagiair: voor aanvang stage => Introductie door vaste medewerker</i>	1
2.	Algemeen	Risico van stoten – overrijden van tenen, voeten, hielen door transport van karren, bedden, rolstoelen,...	2	▪ Dragen van aangepast schoeisel, die gesloten zijn aan hiel, tenen en voetwreef. De schoenen zijn voorzien van een antislipzool. ▪ Zie punt 1.	1

Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof

Ann Claeys, preventieadviseur
Mensura
Pagina: 2 van 7
Datum opmaak: August 2014
Bijgewerkt : Sept. 2017
Versie: 002

Risicograad	5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisico
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's	Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen						Graad

3.	Algemeen	Verzorging van personen. Hanteren van producten.	3	- Dragen van de voorziene werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen - Stagiairs dragen werkkledij vanuit de school. - Voorlichting en instructies m.b.t. hygiëne en persoonlijke veiligheid - Gebruik van mondmaskers - Gebruik van latex handschoenen : - Dunne witte latex handschoenen (al dan niet gepoederd) met goede vingergevoeligheid, eenmalig gebruik voor zowel personenverzorging als voor reinigen toilet,... - Desinfectie van de handen wordt regelmatig uitgevoerd. (een persoonlijke desinfectie flacon nemen de medewerkers bij zich)	2
4.	Werkhouding : Tillen – duwen – trekken – verplaatsen van personen – meubels - ..	Door verkeerde handeling, houding, plaats, niet correct gebruik van hulpmiddelen,... kunnen onmiddellijk of op termijn : - Rugklachten (o.a. lumbago, hernia) - Nekklachten - Overbelasting van gewrichten,.. De aanwezige hulpmiddelen zijn : - Hoog-laag bedden - Passieve lift - Actieve lift - Glijzeilen ...	4	- Voor aanvang : gezondheidsbeoordeling via de school voor stagiair – aanwervingsonderzoek voor nieuwe medewerkers - Begeleiding en aanleren van gebruik van de aanwezige hulpmiddelen - Instructies ivm ergonomische handelingen, houdingen,...bij het uitvoeren van de taken in het WZC. - Zorg voor voldoende bewegingsruimte – verwijder obstakels – om ergonomisch te werken. - Periodieke sensibilisering en bijsturing van de stagiairs en medewerkers ivm de ergonomische werkhouding en gebruik van de voorziene middelen. - Ergonomisch werken – correct toepassen verplaatsingstechnieken : maandelijkse sensibilisering en periodieke bijscholing voorzien.	2

B) Aard, intensiteit en duur van de blootstelling aan chemische, fysische en biologische agentia

5.	Fysische agentia : klimaat	Warmtebelasting ..	2	- Aangepaste werkkledij. - Automatische klimaatregeling in de verschillende ruimtes	1
6.	Gebruik van medische Zuurstof	Ontploffings- en / of brandletsels	2	- Opleiden medewerkers : veiligheidsinstructiekaart manipulatie zuurstofflessen. - Periodieke controle van de zuurstofflessen. - Vaste standplaats met de juiste bevestiging van de gasflessen, zowel in de voorraadkamer als in de kamers. - Gebruik van de wagentjes. - Scheiding tussen volle en lege flessen.	1
7.	Biologische agentia	Prikaccidenten Enkel voor verpleegkundigen en stagiairs verpleegkundigen onder begeleiding.	2	- Prikprocedure regelmatig opleiden en opvolgen. - Steeds gebruik van naaldcontainers - Instructie : wat doen bij een prikongeval ? Informatie geven en opnemen in onthaalbrochure.	1

Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof

Ann Claeys, preventieadviseur
Mensura
Pagina: 3 van 7
Datum opmaak: August 2014
Bijgewerkt : Sept. 2017
Versie: 002

Risicograad	5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisico
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's	Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen						Graad

8.	Biologische agentia	301 : TBC: druppelinfectie (o.a. door te niezen door besmette bejaarden Stagiairs worden jaarlijks gescreend vanuit de school. Wel steeds navragen indien effectief is gebeurd zoals Nederlanders; schipperskinderen,...;	3	- Voorafgaande gezondheidsbeoordeling - Opvolging door arbeidsgeneesheer : Intradermo test voor werknemers - Stagiairs via het jaarlijks medisch onderzoek op de school - Informatie geven over gekende dragers - Nieuwe bewoners leveren attest af van arts aan het rusthuis voor opname. (ook voor kort verblijven) - Hygiëneregels jaarlijks opfrissen bij de werknemers : Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen (werkkledij, handschoenen, masker, ...) - Interne procedure TBC opleiden						2
9.	Biologische agentia	MRSA: - Druppelinfectie (aërogeen) - Lichamelijk contact - Besmetting via secreten van besmette bejaarden. - Besmetting via besmette voorwerpen, besmet materiaal, besmette kledij en linnen	2	- Opvolging door arbeidsgeneesheer - Informatie geven over gekende dragers - Hygiëneregels Jaarlijks opfrissen bij de werknemers ! - Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen (werkkledij, handschoenen, masker, ...) - Interne procedure MRSA opleiden en opvolgen van de toepassing ervan. - Zie infectiedraaiboek op afdeling.						1
10.	Biologische agentia	302B : Hepatitis B: infectie via secreten (bloed, urine, sperma, speeksel, fluimen, wondvocht, braaksel) van besmette bejaarden of dragers van HepB-sAg, Stagiairs dienen voor aanvang een bewijs van geneeskundig onderzoek en hun inentingskaart voor te leggen.	3	- Opvolging door arbeidsgeneesheer - Voorafgaande gezondheidsbeoordeling - Vaccinatie: Twinrix of Engerix (na bepaling van immuunstatus bij werknemers ouder dan 40 jaar) - Vaccinatiestatus bijhouden en opvolgen door arbeidsgeneesheer - Informatie geven over gekende dragers - Hygiëneregels. - Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen (werkkledij, handschoenen, ...) - Handen frequent wassen - Interne procedure : zie infectiedraaiboek op afdeling.						1
11.	Biologische agentia	Aids / HIV	2	- Opvolging door arbeidsgeneesheer - Informatie geven over gekende dragers - Hygiëneregels - Persoonlijke beschermingsmiddelen dragen (werkkledij ,handschoenen...) - Interne procedure						1
12.	Biologische agentia	Chemotherapie of Cytostatica	3	- Voorafgaande gezondheidsbeoordeling - Dunne witte latex handschoenen dragen bij aanraking van stoelgang, bevuild linnen,.. - Geen verzorging door zwangere medewerkers laten uitvoeren.						1
13.	Biologische agentia	Ledertrexaat : medicatie tegen reuma (bevat cytostatica)	3	- Voorafgaande gezondheidsbeoordeling - Dunne witte latex handschoenen dragen bij aanraking van stoelgang, bevuild linnen,.. - Geen verzorging door zwangere medewerkers laten uitvoeren.						1

		Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof					Ann Claeys, preventieadviseur Mensura Pagina: 4 van 7 Datum opmaak: August 2014 Bijgewerkt : Sept. 2017 Versie: 002				
Risicograad		5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisico
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's			Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen				Graad	
14.	Biologische agentia	Zona			3	- Risico voor overdracht is relatief groot bij het aanraken, contact met bedlinnen, handdoeken,..... - Personen met zona hebben veel pijn en laten zich verzorgen. De ziekte bij de bewoner dient bij de verzorgenden, verpleegkundigen en stagiairs bekend te zijn. - De Ernst bij overdracht van de Zona is groot - Opmaak procedure en introductie ervan.				2	
15.	Biologische agentia	Schurft			2	- Enkel overdracht bij voldoende lichaamswarmte → risico is heel klein . - Voorzorgen : handschoenen dragen - Ernst : beperkt, jeuk en geneest gemakkelijk.				1	
16.	Verdeling van voedsel	055: besmetting of bezoedeling van voedsel door werknemers			2	- HACCP- preventiemaatregelen - Instructies voedselveiligheid (HACCP- preventiemaatregelen) - Aangepaste werkkledij - Handschoenen - Mondmasker bij verkoudheid - Introductiebrochure				1	
17.	Chemische agentia: producten met gevaarlijke eigenschappen (PMGE) : gebruik van alcohol, ether, geneesmiddelen klaarzetten, detergenten, desinfectie producten,..	Huid- of slijmvliesirritatie of contacteczeem, huidziekte, oogletsel of oogziekte, chemische brandwonden, schade of ziekte aan ingewanden, luchtwegen, ... door rechtstreeks contact met chemische producten zoals o.a. poetsmiddelen, detergenten,.. Geneesmiddelen klaarzetten wordt enkel uitgevoerd door verpleegkundigen en stagiairs verpleegkundigen onder begeleiding. GHS02 Explosief GHS02 Ontvlambaar GHS03 Brand GHS04 Houders onder druk GHS05 Corrosief (opervl) GHS06 Toxisch (opvrij) GHS07 Schadelijk GHS08 Schadelijk voor de gezondheid GHS09 Milieugevaarlijk			3	- Voorafgaande gezondheidsbeoordeling - Opvolging door arbeidsgeneesheer - Opnemen in de onthaalbrochure voor stagiairs en nieuwe medewerkers : informatie van de veiligheidspictogrammen met de beschermingsmiddelen. - Periodieke Opleiding voorzien ivm de kennis van de gevarensymbolen, aanwezig op de producten. - De MSDS fiche zijn aanwezig op de afdeling en kunnen steeds geraadpleegd worden. - PBM's: handschoenen, veiligheidsbril, ...dragen zoals aangegeven op de producten bij gebruik – toepassen van de producten. - Persoonlijke handhygiëne				1	
C) Ordening, keuze en gebruik van agentia en arbeidsmiddelen, met name van machines, apparatuur en toestellen, en de bediening daarvan											

		Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof						Ann Claeys, preventieadviseur Mensura Pagina: 5 van 7 Datum opmaak: August 2014 Bijgewerkt : Sept. 2017 Versie: 002			
Risicograad		5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisico
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's			Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen				Graad	
18.	Gebruik van kleine toestellen, installaties, zoals frigo, magnetron, koffiezet, karren, schaar, messen...	Lichamelijk letsel ▪ snijwonden ▪ klemmen ▪ stoten ▪ pletten			2	▪ Elke verwonding onmiddellijk laten verzorgen ▪ EHBO middelen zijn ter beschikking. ▪ Stagiair: toezicht door vaste werknemers ▪ Passende werkkledij en persoonlijke beschermingsmiddelen dragen overeenkomstig het werk en de middelen.				1	
19.	Hanteren van materialen met hoge temperatuur (heet water, potten soep, koffie, , .	Lichamelijk letsel (type brandwonden) bij normaal gebruik			2	▪ Goede ergonomische karren, potten, middelen, ...zodat het risico op brandwonden beperkt wordt. ▪ Persoonlijke Beschermingsmiddelen (PBM) ▪ EHBO kit is ter beschikking gesteld bij de werknemers				1	
20.	Afvoer en verwijdering afval, zoals het vuil linnen, afvalzakken,...	Risicohoudende producten zoals vervuild linnen, besmetten naalden,...			2	▪ Gescheiden inzameling (naaldcontainer, GFT, Papier, glas, PMD, restfractie, handdoeken, beddengoed,...) ▪ Introductiebrochure ▪ Gebruik van handschoenen ▪ Hygiënemaatregelen ▪ Elke medewerker heeft zijn persoonlijke handgel.				1	
21.	Elektriciteit 	Defecten aan elektrische uitrusting → elektrocutie gevaar Zoals beschadiging verlengkabels, stopcontacten, ...			2	▪ Melden aan verantwoordelijken ▪ Elektrische kasten zijn steeds gesloten ▪ Introductiebrochure				1	
22.	Brand – explosie	Risico van brand en het juist reageren ifv de informatie – melding – alarm.			3	▪ 6 maandelijks brandmeldingsoefening organiseren ▪ Periodiek opleiden van de mensen. ▪ Roken op de voorziene plaatsen en rookverbod respecteren, zowel door bewoners, bezoekers als personeel.				2	
D) Organisatie van de arbeid; regeling van arbeidsmethoden en arbeidsprocédés, en wisselwerking											
23.	Fysieke belasting – Werkdruk - tijdelijk contract - ...	Werkverlet – ziekteverzuim – te weinig werkuren – contractueel blijven of op interim – geen zicht op vast contract			2	▪ Aansluiting van het werk bij opleiding en ervaring ▪ Aanpassing van werkroosters: Voltijdse werknemer – deeltijdse werknemers ▪ Verdeling van werklast in functie van fysieke en psychische draagkracht van de werknemer. ▪ Tijdens opleidingen en vergaderingen: pro-actief melden en signaleren van situaties				1	

		Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof					Ann Claeys, preventieadviseur Mensura Pagina: 6 van 7 Datum opmaak: August 2014 Bijgewerkt : Sept. 2017 Versie: 002				
Risicograad		5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisico
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's			Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen				Graad	
24.	Werken met mensen: collega's, hiërarchische lijn, bewoners, bezoekers, ...	Omgaan met kritiek, uitlatingen, ..., geweld, pesten, ongewenst seksueel gedrag, agressie			2	- Interne procedure opleiden betreffende externe agressie: registratie verplicht - Interne procedure opleiden omtrent pesten, seksuele intimidatie,...onder collega's en/of hiërarchische lijn en/of bewoners. Contactpersoon is de interne of externe vertrouwenspersoon. - Opnemen in onthaalbrochure - Onmiddellijke problemen melden bij Stagebegeleider, hiërarchische lijn of interne / externe vertrouwenspersoon. - Jaarlijkse opleiding voorzien voor alle medewerkers ifv voorkomen.				1	
25.	Mentale – emotionele belasting	Psychosociale aspecten: omgaan met lijden, dementie, dood en rouw			3	- Stagebegeleider / hiërarchische lijn . ev. - Doorsturen naar ondersteuningsmogelijkheden intern – extern zoals psychosociaal, maatschappelijk werkster of pastoraal werker - Met stagiair wordt steeds vooraf overlegd en informatie bezorgd voor aanwezigheid in specifieke situaties. - Gerichte vorming organiseren nl. palliatieve zorgen en uitwisseling van ervaring op werkvergadering.				2	
26.	Zwangere werknemers – Stagiairs	Biologische agentia: - Hep. B: risico op schade voor moeder of kind - Varicella-zona: idem			3	- Interne procedure rond moederschapsbescherming volgen. - De zwangere zal geen verzorging uitvoeren bij gekende dragers van Hep B of Varicella – Zona. - Verwijdering voor verzorgende – verpleegkundige stagiairs vanaf 6 maand, risico van heffen en tillen				1	
27.	Zwangere werknemers – Stagiairs	Agressie van bewoners : Risico op schade voor moeder of kind			2	- De zwangere vermijdt risico – bewoners in overleg met de hiërarchische lijn - Stagiairs werken steeds met vaste medewerker				1	
E) Niveau van opleiding en voorlichting van de jongeren en nieuwe medewerkers op het werk											
28.	- De werknemer zal enkel werken onder toezicht van de hiërarchische lijn. - De werknemer zal enkel handelingen uitvoeren na uitdrukkelijk opdracht hiervoor te hebben ontvangen. - De stagiair zal enkel werken onder toezicht van de stagebegeleid(st)er. - Jobstudenten werken onder begeleiding van het vast personeel. - De stagiair / uitzendkracht / jobstudent zal enkel handelingen uitvoeren na uitdrukkelijk opdracht hiervoor te hebben ontvangen - Nieuwe werknemers staan onder het peterschap van een ervaren collega en volgen de opleidings- en onthaalmatrix - Uitzendkrachten worden tijdens de inwerkperiode begeleid door hun diensthoofd. - Bij aanwerving worden zij beschouwd als nieuwe werknemers - Infobundel										

		Risicoanalyse Verpleging – Verzorging in het woonzorgcentrum Demerhof						Ann Claeys, preventieadviseur Mensura Pagina: 7 van 7 Datum opmaak: August 2014 Bijgewerkt : Sept. 2017 Versie: 002			
Risicograad		5	= zeer hoog risico	4	= hoog risico	3	= risico	2	= laag risico	1	= restrisiko
Nr.	Gevaarlijke situatie	Risico's			Graad	Voorgestelde preventiemaatregelen					Graad
29.	Introductie bij aanvang door de stagebegeleider: ▪ Onthaalbrochure ▪ Start/einde van de dagtaak en stageperiode ▪ Overlopen van de risicoanalyse ▪ Algemeen geldende afspraken ▪ Organisatie m.b.t. brand – evacuatie en EHBO ▪ Organisatie van de dienst voor preventie en bescherming op het werk ▪ Bedrijfsorganisatie en samenstelling van de hiërarchische lijn (wie is wie en doet wat) ▪ ...										
30.	▪ Persoonlijke beschermingsmiddelen te voorzien op stageplaats ▪ Aangepaste werkkledij ▪ Dragen van vaste gesloten antislip schoenen										
31.	Minimale inhoud van de bedrijfsrondgang: ▪ Plaats en inrichting van de lokalen met situering risicovolle plaatsen ▪ Plaats en gebruik van toestellen en apparaten ▪ Plaats en gebruik van producten ▪ Procedure EHBO, ongevallen en incidenten, brand (evacuatie - verzamelplaats) ▪ ...										
32.	Voorstelling aan de hiërarchische lijn										